

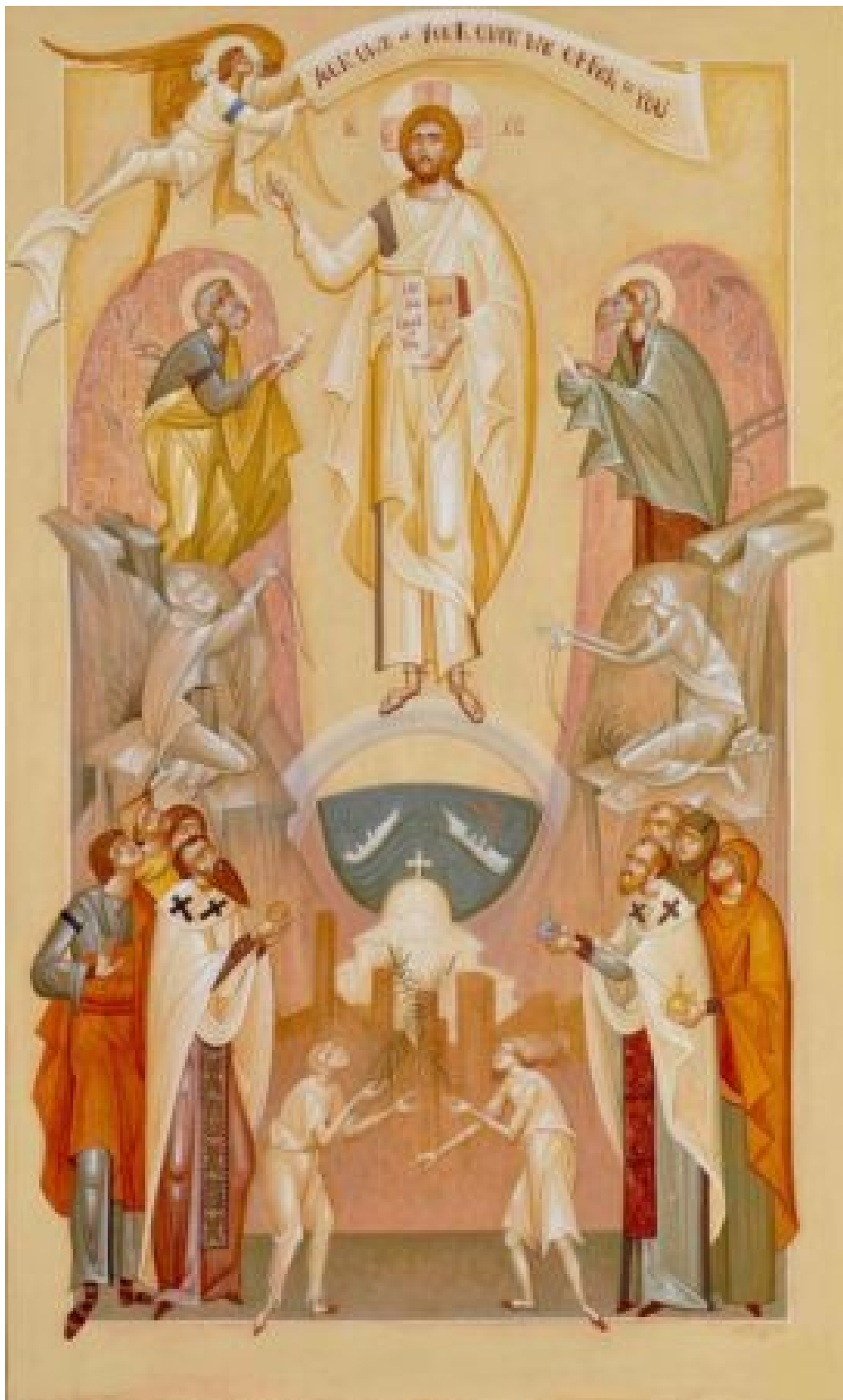
6 Αυγούστου 2023

Όπου ζωγραφίζουμε με φως, κείμενο εκστατικό για την εορτή

Πολιτισμός / Ζωγραφική & Εικαστικές Τέχνες

Γεώργιος Κόρδης, Αγιογράφος

Γιώργος Κόρνης: «Ο Χριστός, το φως του Κόσμου». Αυγοτέμπερα σε ξύλο, 60x100 εκ., 2020

Μεταμόρφωση σήμερα. Γιορτή που έχει να κάνει με το φως που μεταμορφώνει, που αλλάζει τες μορφές και τις κάνει να χάνουν την βαρύτητά τους, την παχιά

σωματικότητα χωρίς να καταλείπει το σχήμα και την υπόσταση των πραγμάτων όμως.

Μεταμόρφωση σήμερα κι είπα να κάνω, ως ζωγράφος, σχόλιο για το πώς σκεφτόμαστε και ζωγραφίζουμε εμείς οι της ταπεινής και καταφρονεμένης «βυζαντινής παράδοσης» ζωγράφοι τα πράγματα.

Όπου ζωγραφίζουμε με φως δίχως αυτό να σημαίνει πως χειριζόμαστε επιτήδεια το φυσικό φως του ήλιου ή κάποιας άλλης πηγής εξωτερικού φωτός που προσπίπτει στα πράγματα και εκφαίνει τις ιδιότητές τους.

Ζωγραφίζουμε με φως για τους βυζαντινούς ζωγράφους σημαίνει καταρχάς πως δεν ψάχνουμε να αποδώσουμε τα πράγματα όπως φαίνονται, ως εντύπωση δηλαδή, ούτε όπως είναι στην ουσία τους. Ο βυζαντινός ζωγράφος δεν αναπαριστά, δεν ορίζει, ούτε περιγράφει, επιζητεί να καταγράψει τα πράγματα ως σχέση. Στην πράξη καταγράφει όσο αυτό είναι δυνατόν, τα πράγματα όπως υπάρχουν στην σχέση τους με ό,τι στέκεται μπροστά τους και κατ'επέκταση με τον κόσμο όλο.

Η σχέση όμως συμβαίνει μέσα από την ενέργεια των συντελεστών της εικαστικής πράξης, του εικονιζόμενου δηλαδή που κινείται ως προς τον θεατή ο οποίος επίσης κινείται εγκολπώνοντας την ενέργεια του εικονιζομένου.

Ο βυζαντινός ζωγράφος δεν κάνει αναπαραστατική τέχνη. Δημιουργεί μια εγκατάσταση ενεργειακού πεδίου όπου όλα τα πράγματα (πρόσωπα και αντικείμενα) μεταμορφώνονται σε ενέργεια και υπάρχουν σε μια δυναμική ολοένα μεταβαλλόμενη κατάσταση μέθεξης και κοινωνίας.

Για να συμβεί όλο αυτό, οι γραμμές και τα χρώματα, που είναι τα βασικά της ζωγραφικής τέχνης δομικά υλικά, αλλάζουν, μεταμορφώνονται σε φως, σε ενέργεια που καθαίρει, που ενώνει, που κινεί και αναφέρει αγαπητικά, που δημιουργεί ένα ατελές τέλειο γίνεσθαι, τον κόσμο της βυζαντινής ζωγραφικής στον οποίο όλα όσα εικονίζονται παύουν να υπάρχουν αυθύπαρκτα και αντικειμενικά, χάνουν την εγωιστική αυτονομία τους και υπάρχουν σε σχέση ενότητας και αγάπης. Μια κατάσταση έρωτος ακέραιας κι αμέριστης ζωής.

Αλλά και ο θεατής, το άλλο μέλος της εικαστικής πραγματικότητας, οφείλει να «μεταμορφωθεί» για να συμμετέχει στην πανήγυρη αυτή της κοινωνίας των εικόνων που περιγράψαμε παραπάνω.

Πρέπει να ανοιχτεί, να μείνει μωρός και αθώος, φτωχός τω πνεύματι και καθαρός τη καρδιά εμπρός στο εικονιζόμενο, να αδειάσει από τους ερμηνευτικούς λογισμούς και να αφεθεί να γνωριστεί, να πάθει αυτό που εικονίζεται, να γίνει ένα

με αυτό. Τότε θα είναι οργανικό μέλος του σώματος της εικόνας, τότε θα πάψει κοινό θνητό σώμα να υπάρχει και θα γίνει όλος τέχνη και η τέχνη θα γίνει κορμίδικό του. Η ζωή και η τέχνη θα πάνε να είναι διϊστάμενες θα ενωθούν σε μια εμπειρία μοναδική.

Της Μεταμόρφωσης σήμερα και γιορτάζει το φως, γιορτάζουν όλοι όσοι αγαπούν την μετάβαση από την αυτιστική αυτονομία των σωμάτων στο ερωτικό σμίξιμο εκεί όπου τα φρικτά όρια και τα φοβερά σύνορα καταλιούνται γιατί τα λιώνει, τα διαγράφει ο πόθος της ψυχής, η φλόγα της ζωντανής καρδιάς.

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

MISSING_ARG_ACCESS_TOKEN